

БРАТЯ ГРИМ СНЕЖАНКА

Превод от немски: Асен Разцветников, 1959

chitanka.info

Било сред зима и снежинките падали като пух от небето. Една царица седяла на прозорец от черно абаносово дърво и шиела. И като шиела и поглеждала към снежинките, убола си пръста с иглата и три капки кръв капнали на снега. И тъй като червенията изглеждала много хубава на белия сняг, царицата си помислила: „Ах, де да имах едно дете бяло като сняг, с червени бузи като кръв и чернокоса като дървото на рамката!“

Скоро след това тя добила една щерка, която била бяла като сняг, с червени бузи като кръв и чернокоса като абаносово дърво — затуй я нарекли и Снежанка. Ала щом се родило детето, царицата умряла.

Подир година царят си взел друга съпруга. Тя била хубавица, ала била горда и високомерна и не можела да търпи друга някоя да я надминава по хубост. Тя имала едно чудно огледало: когато се оглеждала в него, казвала:

*Огледалце, огледалце от стената,
коя е най-хубава на земята?*

Огледалцето отговаряло:

*Като твоята красота
няма нигде по света.*

Тогава тя се успокоявала, защото знаела, че огледалцето казва истината.

Но Снежанка растяла и хубавеела и когато станала на седем години, била хубава като ясен ден и по-красива от самата царица. Когато царицата един път попитала огледалото:

*Огледалце, огледалце от стената,
коя е най-хубава на земята? —*

то отговорило:

*Ти, царице, беше първа хубавица,
но Снежанка грее днес като Звездица.*

Царицата се уплашила и позеленяла от завист. От тоя миг, щом съглеждала Снежанка, сърцето ѝ се обръщало в гърдите — тъй много намразила момичето. И завистта и високомерието растели като плевели все по-буйно в сърцето ѝ, та нямала вече покой ни денем, ни нощем. Тогава тя повикала един ловец и му рекла:

— Отведи това дете в гората, не искам вече да го виждам пред очите си. Убий го там и за белег, че си го убил, ми донеси сърцето му.

Ловецът се покорил и го отвел, ала когато извадил ножа си, за да прободне невинното сърце на Снежанка, тя почнала да плаче и му се замолила:

— Добри ловецо, не ми вземай живота. Аз ще избягам в дивите гори и никога няма да се върна у дома.

И тъй като детето било много хубаво, ловецът се смилил и казал:
— Бягай, клето дете!

„Дивите зверове скоро ще те разкъсат“ — мислел си той и все пак сякаш камък паднал от сърцето му, като не я убил. В това време доприпкало едно диво свинче, той го промушил, извадил сърцето му и го занесъл като белег на царицата. Готвачът трябвало да го посоли и сготви и злобната жена го изяла, като мислела, че яде сърцето на Снежанка.

Клетото дете останало сам-самичко в гората и такъв страх го обзело, че оглеждало всеки лист по дърветата и не знаело де да се дене. Тогава то започнало да тича, тичало по острите камъни, през тръните, а дивите зверове минавали край него, ала нищичко не му сторили.

Тичало то тъй чак до вечерта, додето краката му го държали, па видяло една малка къщичка и влязло вътре да си почине. Всичко

вкъщичката било мъничко, но тъй чисто и гиздаво, че не можело да се изкаже с думи. Имало една масичка с бяла покривка; на нея били сложени седем малки панички, до всяка паничка — по една лъжичка, едно ножче, една виличка и една чашка. Край стената били наредени едно до друго седем мънички легла, покрити с белоснежни покривки. Тъй като Снежанка била много гладна и жадна, тя си хапнала от всяка паничка по малко зеленчук и хляб и си пийнала по капка вино от всяка чашка, защото не искала да отнеме на едного всичко. Подир това поискала да си легне на някое от леглата, защото била много уморена, но никое легло не й било по сгода: едно било много дълго, друго — много късо, докато най-сетне седмото й прилегнало. Тя легнала на него и заспала.

Когато се стъмнило съвсем, дошли господарите на къщичката; това били седемте джуджета, които копаели руда в планините. Те запалили седемте си свецици и като светнало вкъщичката, видели, че някой е влизал, защото всичко не било тъй както го били оставили.

Първото джудже рекло: — Кой е сядал на столчето ми?

Второто: — Кой е ял от паничката ми?

Третото: — Кой е отчупил от хлебчето ми?

Четвъртото: — Кой е ял от зеленчука ми?

Петото: — Кой е бол с виличката ми?

Шестото: — Кой е рязал с ножчето ми?

Седмото: — Кой е пил от чашката ми?

Тогава първото се огледало наоколо и видяло, че на леглото му има една малка гънка и пак рекло:

— Кой е лежал на леглото ми?

Другите също се притекли и извикали:

— И на моето е лежал някой.

Седмото пък, като погледнало леглото си, съзряло Снежанка, която лежала на него и спяла. То повикало другите, те дотърчали, извикали от учудване, донесли седемте си свещици и осветили Снежанка.

— Ах — извикали те, — какво хубаво дете! — и толкова много се зарадвали, че не го събудили, ами го оставили да си спи в леглото. А седмото джудже преспало при другарите си — при всекиго по един час — и така минала нощта.

Когато съмнало, Снежанка се събудила и като видяла седемте джуджета, уплашила се. Ала те се отнесли приятелски с нея и я запитали:

— Как се казваш?

— Казвам се Снежанка — отвърнала тя.

Как си попаднала в нашата къща? — взели да я разпитват джуджетата.

Тогава тя им разказала, че мащеха ѝ искала да я погуби, ала ловецът ѝ подарил живота и тя тичала цял ден, додето най-сетне

намерила тяхната къщичка. Джуджетата рекли:

— Ако си съгласна да се грижиш за нашето домакинство — да готвиш, да оправяш леглата, да переш, да шиеш и плетеш, да държиш всичко чисто и наредено, — можеш да останеш при нас и нищо не ще ти липсва.

— Да — рекла Снежанка, — на драго сърце — и останала при тях.

Тя редяла къщата им; те отивали заран в планините, търсели руда и злато и се връщали вечер; и тогава яденето им трябвало да бъде готово. През целия ден момичето стояло само, та добрите джуджета му заръчвали:

— Пази се от мащеха си, тя скоро ще научи, че си тука. Не пущай никого вътре.

А царицата като повярвала, че сърцето е на Снежанка, се помислила отново за първа хубавица, отишла пред огледалото и рекла:

*Огледалце, огледалце от стената,
коя е най-хубава на земята?*

Тогава огледалото отговорило:

*Най-красива тук остана ти, царице,
но сред горските дървета
при добричките джуджета
грей Снежанка, тя стократно е
по-голяма хубавица.*

Тя се уплашила, защото знаела, че огледалото не лъжело и разбрала, че ловецът я измамил и Снежанка е още жива. И отново дълго мислила как да я погуби, защото завистта не й давала покой. Най-сетне намислила нещо: нашарила си лицето, облякла се като стара продавачка — никой да не я познае. Тъй преобразена, тя отишла през седемте планини при седемте джуджета, похлопала на вратата и се провикнала:

— Ха, хубава стока, ха!

Снежанка надникнала през прозореца и рекла:

— Добър ден, стрино, какво продаваш?

— Добра стока, хубава стока — отговорила продавачката, — панделки от всички цветове — и извадила една, която била изтъкана от пъстра коприна.

„Тая честна жена мога да пусна вътре“ — помислила си Снежанка, отключила вратата и си купила хубава панделка, да си я наниже на корсажа.

— Дете — рекла старата, — я виж как изглеждаш! Ела да ти върже панделката както трябва.

Снежанка нищо не подозирала; тя застанала пред нея, за да ѝ върже новата панделка, ала старата я затегнала бързо и здраво, че дъхът на Снежанка спрял и тя паднала на земята. Изглеждало, че е мъртва.

—
Бъди ми
сега най-
хубавата! —
рекла
продавачката
а и се
втурнала
навън.

Приве
чер седемте
джуджета се
завърнали
вкъщи. Ала
колко се
изплашили
те, като
видели
тяхната
хубава
Снежанка
простряна
на земята:
нито
пошаввала,
нито
помръдвала,
сякаш била
мъртва. Те я
привдигнали
и като

видели, че е стегната, разрязали панделката: тогава тя почнала да диша
и полека-лека се съживила. Като чули какво се е случило, джуджетата
рекли:

— Старата продавачка не е никоя друга, освен злата царица: пази
се и не пушай никого вътре, когато не сме при тебе.

Ала злата жена като стигнала в палата, отишла пред огледалото и попитала:

*Огледалце, огледалце от стената,
коя е най-хубава на земята?*

Тогава огледалото отговорило, както и преди:

*Най-красива тук остана ти, царице,
но сред горските дървета
при добричките джуджета
грей Снежанка, тя стократно е
по-голяма хубавица.*

Като чула това, сърцето ѝ едва не се пръснало — тъй много се уплашила, защото разбрала, че Снежанка е жива.

— Сега — рекла — ще измисля нещо, което ще те погуби.

С магии, каквито тя знаела, направила един отровен гребен. Преоблякла се тогава и се преобрази на друга старица, па отишла през седемте планини при седемте джуджета, похлопала на вратата и се провикнала:

— Ха, добра стока, ха!

Снежанка надникнала навън и рекла:

— Върви си по пътя, аз не смея никого да пусна вкъщи. — Ала да видиш е позволено, нали? — рекла старата и извадила отровния гребен. Гребенът толкова много се харесал на детето, че то се излъгало и отворило вратата.

Като се спазарили, старата рекла:

— Дай аз да те среща както трябва.

Бедната Снежанка не подозирала нищо и оставила старата да я срещи, ала щом забола гребена в косите ѝ, отровата почнала да действува и момичето паднало в безсъзнание на земята.

— Ех, ти първа хубавице — рекла злобната жена, — свършено е вече с тебе! — и си отишла.

Но за щастие скоро се мръкнало и дошъл часът, когато се завръщали седемте джуджета. Щом видели Снежанка да лежи като мъртва на земята, те веднага се досетили, че това е работа пак на мащехата. Прегледали добре момичето, намерили отровния гребен и щом го извадили, Снежанка дошла пак на себе си и им разказала какво се е случило. Тогава те още веднъж ѝ поръчали да бъде нащрек и никому да не отваря вратата.

Царицата в това време стигнала в двореца, застанала пред огледалото и рекла:

*Огледалце, огледалце от стената,
коя е най-хубава на земята?*

Тогава то отвърнало, както и преди:

*Най-красива тук остана ти, царице,
но сред горските дървета
при добричките джуджета*

*грей Снежанка, тя стократно е
по-голяма хубавица!*

Като чула огледалото да говори така, тя се разтреперала от гняв.
— Снежанка трябва да умре — извикала тя, — та ако ще това, да
струва и моя собствен живот!

След това отишла в една тайна стая, където никой не влизал, и
направила там една страшно отровна ябълка. Външно ябълката
изглеждала хубава, от едната страна зачервена, тъй че се прищявало
всекиму да я захапе, но който изядел парченце от нея, трябвало да
умре. Когато ябълката била готова, мащехата нашарила лицето си,
преоблякла се като селянка и тъй отишла през седемте планини при
седемте джуджета. Тя похлопала, а Снежанка подала главата си през
прозореца и рекла:

— Не смея никого да пусна, седемте джуджета ми забраниха.

— Добре — отговорила селянката, — ала аз искам да се отърва
от тия ябълки, ще ти подаря една.

— Не — рекла Снежанка, — нищо не смея да приема.

— От отрова ли се боиш? — казала старата. — На, виж, ще разрежа ябълката на две; ти изяж червената половинка, аз ще изям бялата.

Ала ябълката била тъй изкусно направена, че само червената половина била отровна. На Снежанка очите ѝ останали в хубавата ябълка и като видяла, че селянката яде от нея, не могла да се въздържи, протегнала ръката си навън и взела отровната половина. Но щом отхапала къс от нея, и паднала мъртва на земята. Тогава царицата я изгледала с жесток поглед, изсмяла се високо и рекла:

— Бяла като сняг, с червени бузи като кръв, чернокоса като абанос! Тоя път джуджетата не могат те събуди!

И когато вкъщи запитала огледалцето си:

*Огледалце, огледалце от стената,
коя е най-хубава на земята? —*

то ѝ отговорило най-сетне:

*Като твойта красота
няма нигде по света!*

Тогава завистливото ѝ сърце се успокоило — доколкото може да се успокои едно завистливо сърце.

Когато вечерта джуджетата си дошли, намерили Снежанка простряна на земята. Тя не дишала вече — била мъртва. Привдигнали я, прегледали дали не ще намерят нещо отровно, развързали панделките ѝ, сресали косите ѝ, измили я с вода и вино, ала нищо не помогнало. Милото дете било мъртво и мъртво си останало.

Поставили я на една носилка, седнали и седемте до нея и почнали да я оплакват. Плакали цели три дни. След това мислели да я погребат, ала тя изглеждала още свежа като жив човек и хубавите ѝ бузи били още червени. Те си рекли:

— Не можем да спуснем такова нещо в черната земя.

Па ѝ направили един прозрачен ковчег от стъкло, за да може да се вижда от всички страни, положили я в него и написали със златни букви името ѝ, а също и че е била царска дъщеря. Тогава поставили ковчега на планината и едно от тях стояло винаги при него да го пази. Дори и животните почнали да идат и да оплакват Снежанка.

И дълго, дълго лежала Снежанка в ковчега и не повяхвала, а изглеждала като че спи, защото все още била бяла като сняг, с червени бузи като кръв и чернокоса като абаносово дърво. Ала случило се, че един царски син попаднал в гората и дошъл в къщата на джуджетата, за да пренощува. Той видял на планината ковчега с хубавата Снежанка, прочел онова, което било написано със златни букви на него, и рекъл на джуджетата:

— Дайте ми ковчега, ще ви дам за него, каквото пожелаете.

Но джуджетата отговорили:

— Не го даваме за всичкото злато на света.

Тогава той казал:

— Като е тъй, подарете ми го, защото аз не мога да живея, ако не виждам Снежанка; ще я почитам и уважавам като своя любима.

Като говорил така, добрите джуджета се съжалили над него и му дали ковчега. Царският син накарал слугите да го вземат на рамене. Те го понесли, но както вървели, спънали се в един храст и от разтърсването отровната хапка, която Снежанка била отхапала, паднала от устата ѝ. След малко тя си отворила очите, надигнала капака на ковчега, повдигнала се и изрекла:

— Къде ме водите? С кого съм?

Царският син казал, изпълнен с радост:

— Ти си с мене и не те грози никаква опасност — па ѝ разказал какво се е случило и рекъл: — Обичам те повече от всичко на света. Ела с мене в палата на баща ми, ще ми бъдеш невеста.

Снежанка го обикнала, отишла с него и сватбата им станала с голям блясък и веселие.

На празника била поканена и злата царица. Като се облякла с хубави дрехи, тя отишла пред огледалото и рекла:

*Огледалце, огледалце от стената,
коя е най-хубава на земята?*

Огледалото отговорило:

*Най-красива тук оставаш ти, царице,
но невестата е съща грейнала Звездица.*

Злата жена изкрещяла една клетва и тъй се уплашила, че не знаела какво да прави. Отначало не искала дори да отиде на сватбата. Ала не могла да намери покой: трябвало да отиде и види младата царица. Когато влязла, познала Снежанка и останала вцепенена от страх и ужас на мястото си. Тогава ѝ донесли с клещи едни железни обувки, нажежени до червено над разпалени въглища, и я принудили да ги обуе и да играе, докато паднала мъртва на земята.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.